

UNIVERSITATEA DE STAT DE EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

DEPARTAMENTUL FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Aprobat

la ședința Senatului USEFS,

proces-verbal nr. __ din 01.10.2020

Președinte _____ Manolachi Veaceslav

dr. hab., prof. univ.

RAPORT

PRIVIND ASIGURAREA CALITĂȚII PROGRAMELOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ OFERITE DE CĂTRE DEPARTAMENTUL FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ DIN CADRUL USEFS

RAPORT

**PRIVIND ASIGURAREA CALITĂȚII PROGRAMELOR DE FORMARE
PROFESIONALĂ CONTINUĂ OFERITE DE CĂTRE DEPARTAMENTUL FORMARE
PROFESIONALĂ CONTINUĂ DIN CADRUL USEFS**

În conformitate cu articolul 123 din Codul educației, învățarea pe tot parcursul vieții include activitățile de învățare realizate de o persoană pe parcursul vieții, în scopul formării sau dezvoltării competențelor din perspectivă personală, civică, socială și profesională, facilitând astfel și sporirea **calității vieții** acestora, ceea ce presupune percepția indivizilor asupra situațiilor lor sociale, în contextul sistemelor de valori culturale în care trăiesc și în dependență de propriile necesități, standarde și aspirații.

Învățarea pe tot parcursul vieții cuprinde învățământul general, profesional-tehnic și superior, precum și formarea profesională continuă a adulților.

Asigurarea calității în procesul de formare profesională continuă a adulților este realizată printr-un ansamblu de acțiuni de dezvoltare a capacității instituționale de elaborare, planificare și implementare de programe de formare profesională, prin care se formează și se consolidează încrederea beneficiarilor că instituția ofertantă de servicii de formare profesională continuă satisface și îmbunătățește standardele de calitate în conformitate cu misiunea asumată de aceasta.

Departamentul Formare Profesională Continuă (DFPC) este parte comună a procesului de realizare a *Misiunii* USEFS, ce rezidă în realizarea idealului și imperativelor sociale, culturale și spirituale aferente educației printr-un complex de activități, în realizarea formării profesionale continue (perfecționare, specializare, recalificare) a profesorilor de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport.

Misiunea principală a DFPC este oferirea serviciilor educaționale de formare profesională continuă de calitate (perfecționare/specializare/calificare suplimentară/recalificare), solicitate de beneficiarii formării profesionale continue: instituții și persoane fizice cointeresate în actualizarea cunoștințelor sau obținerea de noi cunoștințe și competențe necesare în perfecționarea sau recalificarea profesională în domeniile *Științe ale educației, Științe ale sportului, Servicii publice și Servicii ale securității*, în vederea integrării active pe piața muncii.

Asigurarea programelor de formare profesională continuă se integrează în realizarea **managementului calității DFPC** (Figura 1), care este constituit din:

- calitatea infrastructurii DFPC;
- calitatea administrării DFPC;
- calitatea actelor normative instituționale ce asigură funcționalitatea DFPC: statut, regulamente, proceduri, ghiduri etc.;

- calitatea programelor de formare profesională continuă;
- calitatea resurselor umane: cadre didactice; formabili/beneficiari.

Totodată, eficiența asigurării Managementului calității în cadrul DFPC depinde în mare măsură de calitatea actelor normative externe/naționale.

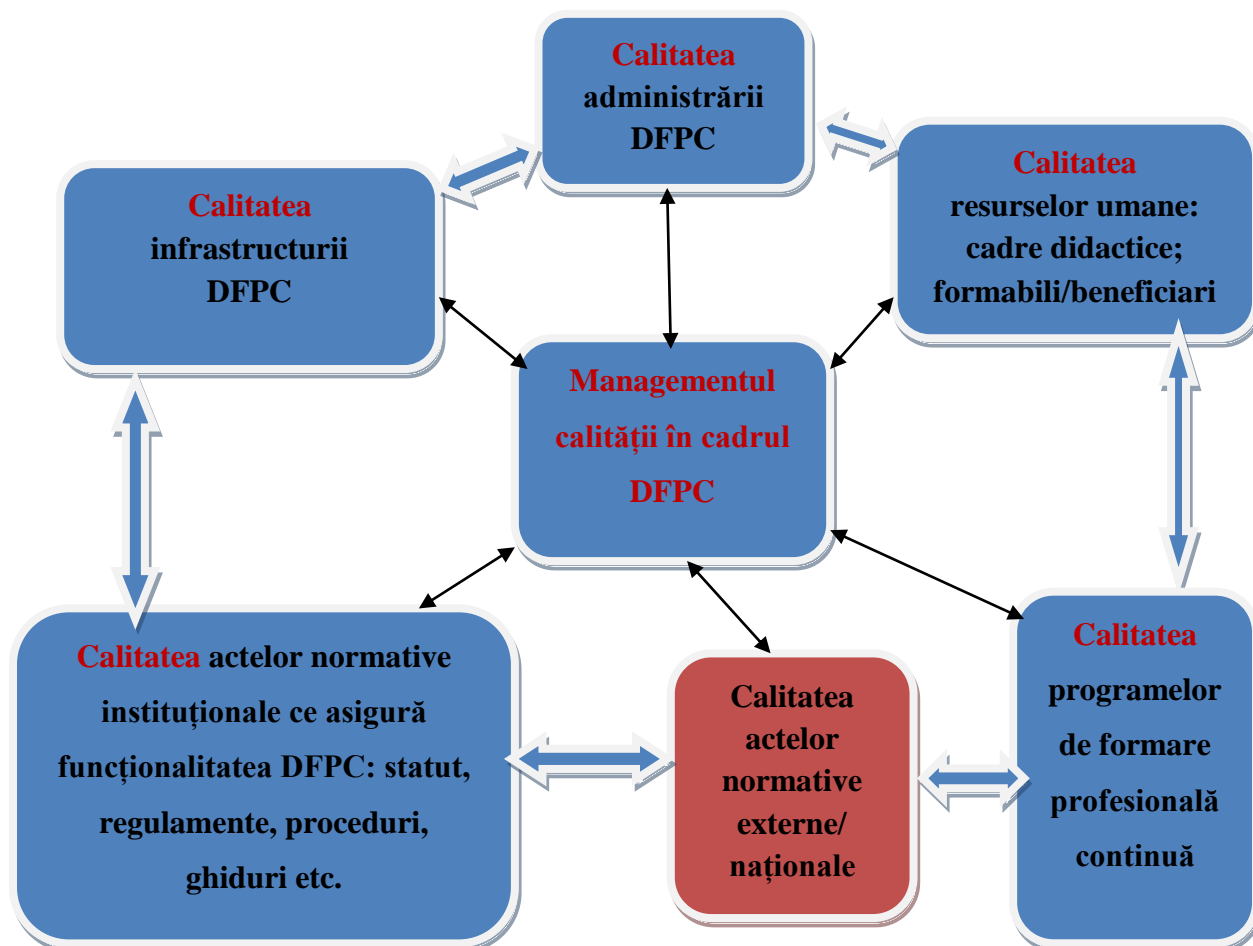

Fig. 1. Asigurarea Managementului calității în cadrul DFPC

În acest context, putem conchide că calitatea programelor de formare profesională continuă depinde de calitatea infrastructurii, administrării, a resurselor umane și a documentelor ce asigură funcționalitatea departamentului.

În scopul eficientizării activității în perioada 2018-2020, DFPC și-a trasat următoarele **obiective**:

a) identificarea nevoilor de formare/specializare/calificare suplimentară/ recalificare profesională a specialiștilor din domeniul educației fizice și sportului;

b) reconceptualizarea formării continue a cadrelor didactice din perspectiva motivării de învățare pe tot parcursul vieții;

c) racordarea permanentă a nivelului de calificare și studii ale cadrelor didactice de educație fizică și sport la renovarea conceptuală, metodologică curriculară și tehnologică a învățământului național;

d) optimizarea strategiilor de educație permanentă;

e) dezvoltarea resurselor umane prin activități de perfecționare și formare profesională continuă;

f) pregătirea metodologică a specialiștilor, promovarea inovațiilor științifice și a experienței pedagogice avansate;

g) analiza de noi tehnologii educaționale prin elaborarea lucrărilor științifico-didactice în vederea dezvoltării profesionale precum și valorificării programării a celor mai actuale probleme educaționale;

h) acordarea serviciilor de consultanță, asistență metodologică și de specialitate organelor locale de specialitate în domeniul învățământului, cadrelor didactice de educație fizică și sport din țară.

ASIGURAREA CALITĂȚII ÎN ADMINISTRAREA DFPC

DFPC își desfășoară activitatea în baza prevederilor legislative, conceptuale și normative stipulate în actele respective aprobate de Parlamentul, Guvernul și ministerul de resort al Republicii Moldova, precum și în temeiul Cartei USEFS, Manualului Calității USEFS, Statutului și Regulamentului DFPC aprobate la ședința Senatului USEFS, proces-verbal nr. 05 din 01.02.2018; Strategiei de dezvoltare a DFPC pentru anii 2018-2022, aprobată de Senat, proces-verbal nr. 4 din 12.01.2018 etc.

DFPC, pe parcursul anilor, a format generații de profesori de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport, în baza valorilor generale ale omenirii și ale educației, marcând și căile de transpunere a acestora în finalități, strategii, metode, în toate tipurile de activități educaționale.

Acestea toate sunt diseminate și cunoscute drept necesitate a formării unei personalități capabile să recepteze, să înțeleagă și să interiorizeze marile valori ale adevărului, binelui, frumosului, dreptății, să trăiască și să vibreze pentru valori, să creeze valori.

USEFS dispune de surse de finanțare și de resurse financiare suficiente, pe termen scurt (anual) și în perspectivă (pentru următorii trei ani), alocate pentru realizarea în mod adecvat a misiunii și obiectivelor fixate. Planificarea și definirea politicilor de investiții și de gestiune financiară se face în mod riguros.

USEFS asigură constituirea bugetelor proprii programului de formare, potrivit surselor de finanțare: de la buget sau private (extrabugetare). Procesul de planificare a fondurilor se

elaborează în conformitate cu legislația în vigoare. Toate resursele sunt destinate finanțării tuturor cheltuielilor procesului educațional la programele de formare profesională continuă.

Bugetul este echilibrat astfel încât cheltuielile sunt egale cu veniturile plus sursele de finanțare. Sursele de finanțare a programelor de formare în perioada 2014-2020 sunt constituite din mijloace alocate din bugetul de stat și veniturile proprii acumulate din taxa de studii.

În perioada 2014-2017 cheltuielile pentru formarea profesională continuă, inclusiv certificatul de formare continuă au fost suportate de către beneficiar (persoană fizică/juridică), prin încheierea contractului dintre părți. În anul calendaristic 2018 taxa de studii la programele de 20 credite și cele de recalificare a fost achitată 100% din bugetul de stat, care a inclus și costul certificatului de formare, iar la celelalte programe – de către beneficiar. În anul 2019 – din bugetul de stat a fost achitată doar taxa de studii la programele de formare continuă de 20 credite, iar la celelalte programe – de către beneficiar.

În anul 2020, MECC a propus finanțarea parțială din bugetul de stat doar pentru Modulul Didactica disciplinei - 75 ore/10 credite din programele de formare *Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică și Științe ale sportului. Antrenament sportiv*, pentru celelalte 75 ore fiind nevoiți să achite taxa instituția de învățământ care delegă cadrul didactic la cursuri sau acesta personal doar pentru 10 credite din cadrul programelor de formare de 20 credite, fiind încheiat contract în acest sens abia pe data de 04.03.2020 și până la moment nu au fost alocate resursele financiare specificate în contract, fapt ce a tergiversat semnificativ activitatea DFPC.

Fondurile acumulate sunt alocate, în baza devizului de cheltuieli, aprobat anual, pentru finanțarea cheltuielilor procesului educațional la programele de formare, și anume: retribuirea muncii, inclusiv pentru asigurare socială și medicală – 77%, servicii comunale – 15%, birotică/materiale didactice – 6%, procurarea materialelor circulante și mijloacelor fixe etc.–2 %. Taxa de studii se calculează în conformitate cu legislația în vigoare. Quantumul taxei de studii se stabilește ținând cont de cheltuielile suportate din veniturile încasate din taxa de studii și mijloacele financiare alocate din componenta de bază pe perioada anului anterior financiar celui în curs. Taxa de studii, se stabilește și în baza cheltuielilor suportate de instituție pentru asigurarea procesului educațional – cheltuieli de personal, cheltuieli de consum, cheltuieli de dezvoltare.

Totuși dotarea sălilor de studii cu echipament TIC lasă de dorit, ceea ce a servit drept motivație de a ne implica în proiectul ***TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA***, care pe lângă schimbul de bune practici ne oferă finanțare în sumă de ***35 mii euro pentru achiziționarea echipamentului TIC***.

Componența personalului DFPC conform statelor include 5 unități: șef – 1; metodiști – 2, secretară – 2. În conformitate cu modificările în legislație, unitățile de metodist și secretar au fost înlocuite cu unitatea de laborant-metodist.

Tabelul 1. Componența personalului DFPC la data de 01.09.2020

Nr. crt.	Numele, prenumele, funcția exercitată	Studiile de bază/calificarea profesională	Titlul științific/gradul didactic	Titulari/cumularzi	Vârsta (ani)
1.	<i>Ghețiu Adelina</i> , șef DFPC 1,0 salariu	UPS I.Creangă. Pedagogie; master USEFS: PPS. Doctorat, specialit. Ed. fizică și sport, kinetoterapie și recreație	doctor în științe pedagogice, lector univ.	titular	55
2.	<i>Bețivu Olga</i> , metodist - 1,0 salariu, secretar - 0,5 salariu	UPS I. Creangă. Filologie; limba și literatura rusă în școli naționale	-	titular	52

Actualmente, în cadrul DFPC sunt angajate 2 persoane, *Tabelul 1*, acestea acoperind 2,5 unități: șef – 1,0; metodist – 1,0, secretar – 0,5, ceea ce reprezintă 50% din necesarul de cadre, astfel fiind necesară o muncă enormă pentru a asigura funcționalitatea DFPC, ținându-se cont de faptul că în ultimii 3 ani s-a mărit considerabil volumul de lucru. Dacă până în anul 2017 se ofereau servicii de formare profesională continuă doar în baza a 2 programe de studiu: 1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică*; 2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv*, în decurs de 2 ani numărul programelor a ajuns la 12 etc., dintre care: 2 programe – au fost acreditate, 5 – au obținut autorizare de funcționare provizorie. În prezent, în colaborare cu catedrele de profil se lucrează la proiectul încă a 8 programe modulare și programa de formare a managerilor școlari. Deci, volumul de lucru este foarte mare și este imposibil de a fi realizat doar de către 2 persoane.

În acest context, propunem conducerii USEFS să completeze numărul angajaților DFPC cu cel puțin încă 1-2 specialiști, ceea ce ar asigura pe deplin funcționalitatea structurii și ar permite utilizarea tuturor oportunităților de dezvoltare și asigurare a calității programelor de formare profesională continuă.

Un argument în acest scop este și faptul că DFPC implementează la moment 12 programe, iar în anul de studii 2020-2021 se vor pilota încă 4 programe în cadrul Proiectului ***TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA***, Acronym: ***COMPASS***, finanțat de către Uniunea Europeană prin intermediul programului Erasmus+, acțiunea cheie 2 – Consolidarea Capacităților în Domeniul Învățământului Superior.

De reținut: dat fiind faptul că au apărut noi cerințe pe piața muncii, beneficiarii solicită programe de formare de o durată mai mică (2-10 credite), însă care să-i ajute să se integreze și să se adapteze mai ușor la noile exigențe.

ASIGURAREA CALITĂȚII ACTELOR NORMATIVE REFERITOARE LA FUNȚIONALITATEA DFPC

Actele normative instituționale ce asigură funcționalitatea DFPC sunt elaborate în conformitate cu prevederile actelor normative naționale în vigoare, a cerințelor pieții muncii și nevoilor de formare a beneficiarilor. Astfel, în ultimii 3 ani au fost elaborate/revizuite următoarele acte normative ale DFPC:

- Statutul DFPC, aprobat la ședința Senatului USEFS, proces-verbal nr. 05 din 01.02.2018;
- Regulamentul privind organizarea și funcționarea DFPC, aprobat la ședința Senatului USEFS, proces-verbal nr. 05 din 01.02.2018;
- Strategia de dezvoltare a DFPC pentru anii 2018-2022, aprobată de Senat, proces-verbal nr. 4 din 12.01.2018.
- Planul-cadru de formare profesională continuă, aprobat anual de către MECC;
- Etc.

În luna iunie a anului curent am revizuit Statutul DFPC, corelându-l cu noile cerințe ale societății și din perspectiva trecerii la un proces de formare mixt (on-line și contact direct), în rezultatul schimbului de bune practici cu colegii obținut în cadrul vizitelor de studiu în instituțiile de formare din Austria, Belgia și Spania în cadrul Proiectului ***TOWARDS EUROPEAN UNIVERSITY LIFELONG LEARNING MODEL IN MOLDOVA (COMPASS)***.

AUTOEVALUAREA PROGRAMELOR DE FORMARE PROFESIONALĂ CONTINUĂ

Dacă până în anul 2017 DFPC oferea servicii de formare profesională continuă doar în baza a două programe de formare, începând cu anul 2018 au fost propuse, apoi aprobate pentru implementare de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării încă 8 programe, iar în 2020 se implementează deja 12 programe (Tabelul 2).

Majorarea numărului de programe a fost posibilă datorită stabilirii comunicării eficiente între DFPC și comunitatea educațională din localitățile Republicii Moldova, realizării sondajelor cu reprezentanții OLSDÎ și a instituțiilor de învățământ preuniversitar, precum și grație analizei chestionarelor de evaluare a nevoilor de formare ale profesorilor și antrenorilor care au frecventat cursurile oferite de DFPC, precum și chestionarele de evaluare a cursului.

În perioada ianuarie - februarie 2020 nu au fost desfășurate cursuri de formare profesională continuă din motiv că Ministerul Educației, Culturii și Cercetării (MECC) a anunțat concurs pentru obținerea locurilor bugetare abia la finele lunii februarie și doar pentru Modulul Didactica disciplinei - 75 ore/10 credite, pentru celelalte 75 ore fiind nevoiți să achite taxa instituția de

învățământ care delegă cadrul didactic la cursuri sau acesta personal, fapt ce a tergiversat semnificativ activitatea DFPC.

Tabelul 2. Serviciile de formare profesională continuă prestate de către DFPC în perioada 2014 – iunie 2020

Programe	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (ian.-iunie)
	Nr. cursanți/ durata	Nr. cursanți/ durata	Nr. cursanți/ durata	Nr. cursanți/ durata	Nr. cursanți/ durata	Nr. cursanți/ durata	Nr. cursanți/ durata on-line
Număr de programe oferite	2	2	2	2	10	11	12
1. Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 20 credite	127/ 3 săpt.	133/ 3 săpt.	171/ 3 săpt.	110/ 3 săpt.	117/ 3 săpt.	174/ 3 săpt.	104/8 zile 20/3 săpt. 79 (B) + ? (C)
2. Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 20 credite	156/ 3 săpt.	100/ 3 săpt.	57/ 3 săpt.	152/ 3 săpt.	219/ 3 săpt.	265/ 3 săpt.	81/3 săpt. 58 (B) + ? (C)
3. Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 60 credite	-	-	-	-	32/ 1 an	22/ 1 an	Termen limită de depunere a actelor: 10.10.2020
4. Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 60 credite	-	-	-	-	3/ 1 an	3/ 1 an	
5. Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 90 credite	-	-	-	-	4/ 1 an	10/ 1 an	
6. Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 90 credite	-	-	-	-	5/ 1 an	16/ 1 an	
7. Fitness și programe de recreare – fitness și aerobică – 40 credite	-	-	-	-	40/ 3 luni	33/ 3 luni	Termen limită de depunere a actelor: 30.09.2020
8. Fitness și programe de recreare – bodybuil- ding – 40 credite	-	-	-	-	58/ 3 luni	36/ 3 luni	
9. Fitness și programe de recreare – yoga – 40 credite	-	-	-	-	15/ 3 luni	9/ 3 luni	
10. Modul psihopeda- gogic – 60 credite	-	-	-	8/1 an	5/ 1 an	1/ 1 an	Termen limită de depunere a actelor: 30.09.2020
11. Kinetoterapie și recuperare fizică – 5 credite	-	-	-	-	-	14/ 5 zile	-
12. Științe ale sportului. Antrenor (antrenor asistent de taekwondo/ antrenoare asistentă de taekwondo) – 60 credite	-	-	-	-	-	-	Înmatriculare din octombrie 2020
Total cursanți	283	233	228	260	498	532	205

Contractul între MECC și USEFS privind finanțarea parțială a cursurilor de formare (taxa de 970 lei) a fost încheiat la data de 04.03.2020 pentru 293 cadre didactice (136 profesori de educație fizică și 157 antrenori), de aceea a fost posibil de creat 2 grupe a câte 29 de profesori de educație fizică începând cu 09.03.2020, contact direct, la Modulul Didactica disciplinei.

Dat fiind faptul că din data de 11.03.2020 a fost anunțată starea de urgență pe caz de pandemie cu Covid-19, 3 zile au fost desfășurate ore contact direct și 5 zile – la distanță. De asemenea, la distanță au fost desfășurate cursurile cu 81 antrenori și încă 66 profesori de educație fizică, precum și sesiunea de vară, studii de recalificare.

Neplăcut și îngrijorător este faptul că deși Ministerul Educației, Culturii și Cercetării nu a interzis oficial formarea la distanță, nu a transferat suma pentru grupele din perioada martie-iunie, conform listelor și facturii prezentate, dar abia la data de 11.06.2020 prin scrisoarea nr. 04/3-09/2895 a cerut centrelor de formare să prezinte o detaliere exactă a cheltuielilor suportate. Astfel, de la taxa per cursant de 970 lei s-a diminuat la 750 lei, banii fiind transferați abia în luna august. Această atitudine demotivează atât prestatorii de servicii de formare profesională continuă, cât și beneficiarii.

Pe lângă toate aceste aspecte nu chiar plăcute, menționăm faptul că în această perioadă grea pentru întreaga țară am acumulat experiență de a presta servicii de formare profesională continuă la distanță. S-au depus eforturi enorme pentru elaborarea materialelor teoretico-metodice pentru organizarea orelor pe diverse platforme on-line: Class room, zoom, Jeetsi meet, grupe viber etc.

Evaluarea programei de formare se efectuează cu fiecare grupă de beneficiari la finele cursului. Astfel, printre cei mai apreciați formatori de către auditorii cursurilor de formare profesională continuă se evidențiază următorii: Manolachi Veaceslav, dr. hab., prof. univ.; Dorgan Viorel, dr. hab., prof. univ.; Moroșan Raisa, dr. hab., prof. univ.; Mruț Ivan, dr., conf. univ.; Arhiliuc Sergiu, dr., conf. univ.; Calugher Viorica, dr., conf. univ.; Ghețiu Adelina, dr., lector univ.; Braniște Gheorghe, dr., conf. univ.; Bragarenco Nicolae, dr., lect. univ.; Carp Ion, dr., prof. univ., Zavalîșca Aurica, dr., conf. univ., Tăbîrța Vasile, dr., conf. univ.; Sîrghi Sergiu, dr., conf. univ. etc.

Cadrele menționate impresionează prin stilul și metodologia aplicată în predarea subiectelor on-line, în comunicarea cu cursanții. Instruirea interactivă, utilizarea tehnologiilor moderne, plasarea accentului pe creativitatea gândirii cursanților și pe nevoile acestora de formare/dezvoltare personală și profesională - acestea sunt doar câteva aspecte realizate cu iscusință de formatorii menționați în vederea dezvoltării competențelor profesionale ale formabililor.

Conform rezultatelor anchetării, cursanții sunt satisfăcuți de programele de formare, de modificările în tematica acestora, precum și de calitatea predării, Figurile 1 și 2. În opinia acestora, programele de formare au devenit atractive dat fiind faptul că s-au introdus mai multe ore practico-metodice desfășurate în sălile de sport și Bazinul de înot al USEFS, ceea ce le oferă posibilitate să învețe în practică metoda predării educației fizice și a antrenamentului sportiv.

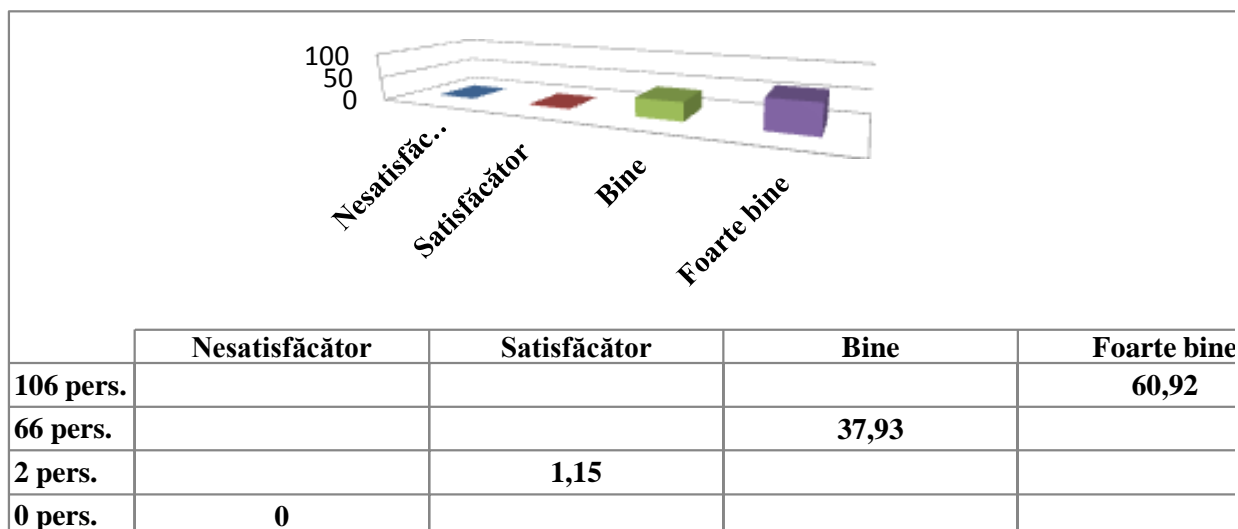

Fig. 2. Nivelul organizării cursului de formare profesională continuă, programa Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică, 20 credite, anul universitar 2019-2020

Unicul lucru pe care cursanții îl regretă este faptul că nu au avut posibilitate, ca și colegii din grupele anterioare, din cauza pandemiei, să participe la ore practico-metodice contact direct, care oferă oportunități de formare/dezvoltare a abilităților practico-metodice în predarea orelor de educație fizică, iar antrenorii - la proba de sport practică etc.

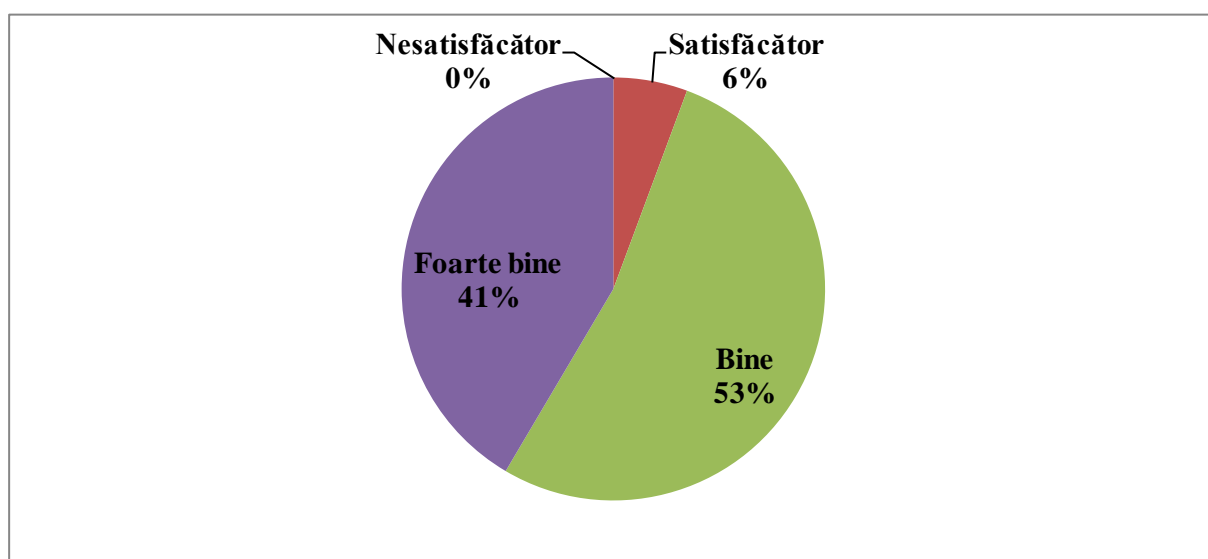

Fig. 3. Nivelul organizării cursului de formare profesională continuă, programa Științe ale sportului. Antrenament sportiv, 20 credite, anul universitar 2019-2020

În Figura 3 se prezintă opiniile profesorilor privind gradul de satisfacție referitor la asigurarea suportului metodologic (materiale) la orele din cadrul programului de formare continuă Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică, anul universitar 2019-2020:

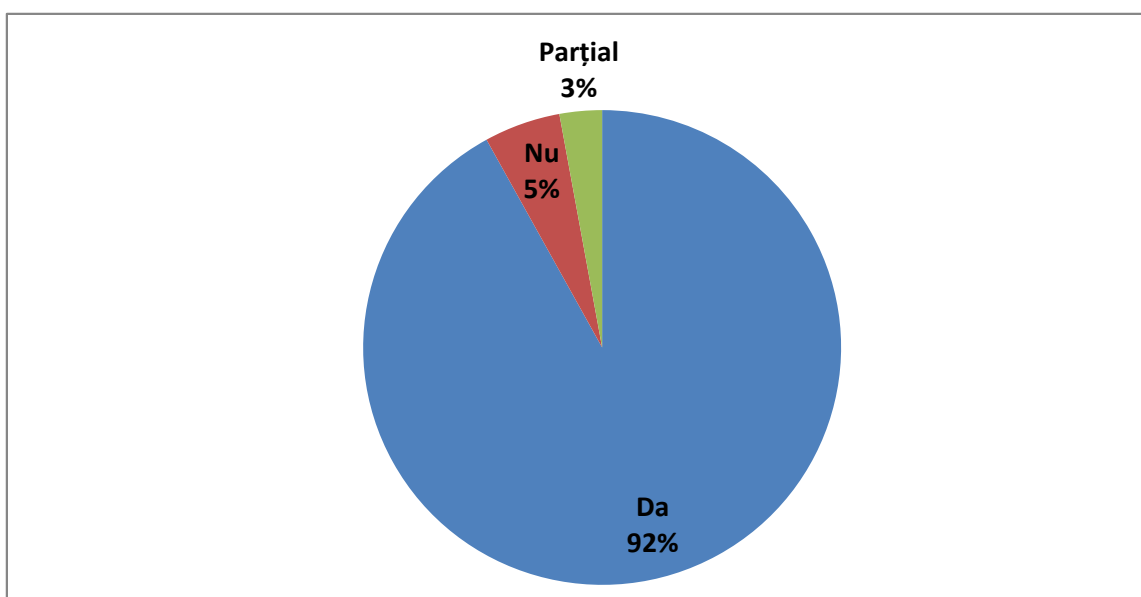

Fig. 4. Suportul metodologic asigurat la orele din cadrul programului de formare continuă Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică, anul universitar 2019-2020

Analizând Figura 3, observăm că profesorii au rămas satisfăcuți de suportul metodologic cu care au fost asigurați în proporție de 91,95%, iar o parte foarte mică nu au fost satisfăcuți (5,17%) sau au fost satisfăcuți parțial (2,87%).

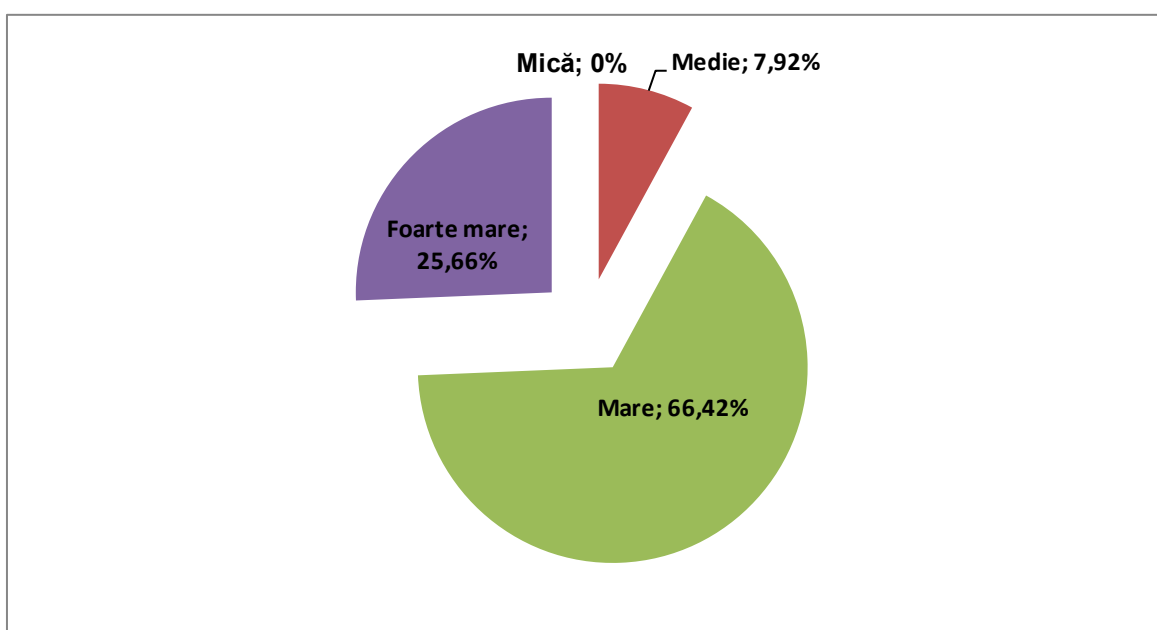

Fig. 5. Satisfacția privind tematica și conținutul programului de formare Științe ale sportului. Antrenament sportiv, 20 credite, anul universitar 2019-2020

Tematica și conținutul programului de formare le-au satisfăcut așteptările antrenorilor, fapt ce se observă în Figura 4. Analizând diagrama, observăm că respondenții au rămas mulțumiți de tematica și conținutul programului, în măsură de 25,66% - foarte mare și, respectiv, 66,42% - mare, și doar 7,92% au dat o apreciere medie.

În scopul responsabilizării formatorilor pentru elaborarea și implementarea calitativă a tehnologiilor educaționale au fost organizate consilieri metodologice atât cu formatorii care predau la cursurile de formare, cât și cu șefii catedrelor implicate în formarea continuă a profesorilor de educație fizică și antrenorilor la diverse probe de sport.

DFPC monitorizează sistematic și evaluează periodic programele pe care le oferă pentru a se asigura că acestea își ating obiectivele și răspund nevoilor formabililor și ale societății. La finele fiecărui curs, formabilii evaluează calitatea organizării și desfășurării cursurilor, precum și programele de studii, ceea ce facilitează îmbunătățirea continuă a acestora. Orice măsură planificată sau implementată ca rezultat al evaluării este comunicată tuturor celor interesați.

DFPC respectă dispozițiile și recomandările Ministerului Educației, Culturii și Cercetării, precum și a altor instituții publice.

În anul universitar 2018-2019, DFPC a înaintat Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare spre evaluare externă în vederea acreditării/autorizării, 6 programe de formare:

a) **în vederea acreditării - două programe de studiu:**

- 1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 20 credite;
- 2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 20 credite;

b) **în vederea autorizării de funcționare provizorie – 4 programe de studiu, recalificare profesională:**

- 1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 60 credite;
- 2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 60 credite;
- 3) *Științe ale educației. Formarea profesorilor* – 90 credite;
- 4) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv* – 90 credite;

Comisia de evaluare externă a fost în vizită pe data de 14-16 mai 2019 și a apreciat prestația și activitatea DFPC, calitatea implementării programelor, fiind acordate la toate 6 programe 100 puncte din 100 posibile, iar pe data de 02.09.2019 am primit Certificat de evaluare externă a calității, seria FC, nr. 0029-19 privind acreditarea și autorizarea programelor menționate mai sus.

În anul universitar 2019-2020 am mai propus spre evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie o programă de formare profesională continuă: *100. Științe ale sportului. 1000. Științe ale sportului. Antrenor (antrenor asistent de taekwondo/antrenoare*

asistentă de taekwondo); forma de studii: cu frecvență; limbă de instruire: română/rusă. Comisia ANACEC de evaluare externă a fost în vizită în perioada 27-29.05.2020, iar pe data de 19.06.2020 am primit Raportul privind evaluarea externă a programei menționate, fiind evaluată cu 100 puncte din 100 posibile, este decizia ANACEC și deja așteptăm ordinul MECC.

ASIGURAREA TRANSPARENȚEI ÎN ACTIVITATEA DFPC

Principalele surse de comunicare și asigurare a transparenței în USEFS, precum și a activității DFPC, constau în: publicarea informațiilor noi/actualizate pe pagina web oficială a USEFS: www.usefs.md, directoriul – Alte structuri, DFPC; portal de contact cu diverse entități academice (rectorat, facultăți, catedre, departamente ș.a.).

De asemenea, informațiile de interes public, sunt furnizate comunității educaționale prin telefon, e-mail, grupuri viber, facebook etc. DFPC a creat o bază de date a contactelor tuturor instituțiilor de învățământ preuniversitar și a OLSDÎ din țară.

Prin intermediul paginii web oficiale a USEFS se asigură transparența organizării și desfășurării programului de formare profesională continuă, respectiv DFPC oferă, cu sprijinul logistic al universității: informații corecte și complete privind programul de formare profesională continuă beneficiarilor acestui program, comunității universitare și altor persoane fizice sau juridice interesate. Informațiile de interes public sunt actualizate și amplasate pe pagina web a USEFS de către inginerul responsabil.

Alte informații plasate pe pagina web oficială a USEFS cu referire la programul de formare supus acreditării sunt cele cu privire la procesul de admitere, predare, învățare, cercetare, evaluare, rezultatele examinării, modalitatea de acordare a certificatelor, cazare, alimentație etc.

O modalitate eficientă de comunicare sunt și seminarele desfășurate de către DFPC cu reprezentanții comunității educaționale. De trei ani deja a devenit o tradiție de a organiza în luna decembrie seminarul informativ-metodic *Consolidarea parteneriatului dintre comunitatea academică și alți actori sociali*, în cadrul căruia se discută problemele actuale din domeniul educațional, punându-se accent pe identificarea soluțiilor pentru îmbunătățirea/dezvoltarea serviciilor de formare profesională continuă oferite de DFPC.

Sugestiile constructive din partea reprezentanților OLSDÎ, managerilor școlari, profesorilor de educație fizică, antrenorilor de diverse probe de sport, cadrelor didactice, studenților etc. au facilitat atât corelarea suportului curricular la nevoile de formare ale beneficiarilor și sporirea atractivității programelor de formare, cât și elaborarea noilor programe de formare profesională.

De asemenea, seminare informativ-metodice și practico-metodice sunt organizate diverse raioane ale țării în colaborare cu reprezentanții OLSDÎ din autoritatea administrativă respectivă. Astfel, împreună cu colegii de la catedrele Științe Psihopedagogice și Socioumanistice, Bazele

Teoretice ale Culturii Fizice, Teoria și Metodica Jocurilor am participat la seminarele din raioanele Drochia, Comrat, Cahul și Florești.

ASIGURAREA CALITĂȚII PROCESULUI DE PREDARE - ÎNVĂȚARE - EVALUARE A FORMABILILOR

DFPC deține și aplică reglementările definite și publicate în prealabil pe pagina web oficială a USEFS, acoperind toate fazele procesului de formare continuă, diverse proceduri de atragere și înscriere la programul de formare profesională continuă. Adulții pot participa la programe de formare profesională în condițiile legii, fără discriminare pe criterii de vârstă, gen, rasă, origine etnică, apartenență politică sau religioasă.

Dovadă a aplicării în mod consecvent a procedurilor de mediatizare este majorarea în ultimii 3 ani a numărului de cadre didactice care au finalizat cu succes programele de formare și au primit certificatul ce confirmă acest lucru. În anul 2018 s-a majorat numărul formabililor cu 238 persoane, aproape dublu comparativ cu anul 2017 (Tabelul 3), iar în anul 2019 – cu 34 persoane mai mult decât în 2018 și cu 272 persoane mai mult decât în 2017.

Rata absolvirii cursurilor de formare profesională continuă în perioada 2014-2020 este de 100%.

Tabelul 3. Statistica certificării cursanților în perioada 2014 – 2020

Anul	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 ian.-iunie
Nr. de formabili înscriși	283	233	228	260	498	532	205
Nr. de formabili certificați	283	233	228	260	498	532	205

În Tabelul 3 este reflectat numărului de cursanți care au participat la cursurile de formare profesională continuă, oferite de către DFPC în perioada 2014- iunie 2020, precum și numărul celor care le-au absolvit, obținând certificat de formare. Este evidentă o descendență a numărului de beneficiari în anii 2015, 2016, 2017 și o ascensiune considerabilă începând cu anul 2018, Figura 5. În diagrama din Figura 5 nu au fost incluse datele din perioada ianuarie-iunie a anului 2020 privind numărul formabililor, deoarece vor fi incluse în raportul pentru anul următor.

Înscrierea/înmatricularea formabililor la cursuri/studii de formare este transparentă, fiind anticipată de informarea tuturor celor interesați prin intermediul site-ului USEFS (www.usefs.md – Admitere, cât și la directoriul – alte structuri, DFPC), adreselor electronice ale OLSDÎ, ale instituțiilor de învățământ preuniversitar din republică, precum și în cadrul

seminarelor/conferințelor etc., desfășurate de către USEFS. În ultimii 3 ani Planul-cadru se elaborează în bază de oferte prezentate de către OLSDÎ, instituțiile de învățământ preuniversitar, constituind deja o practică de succes.

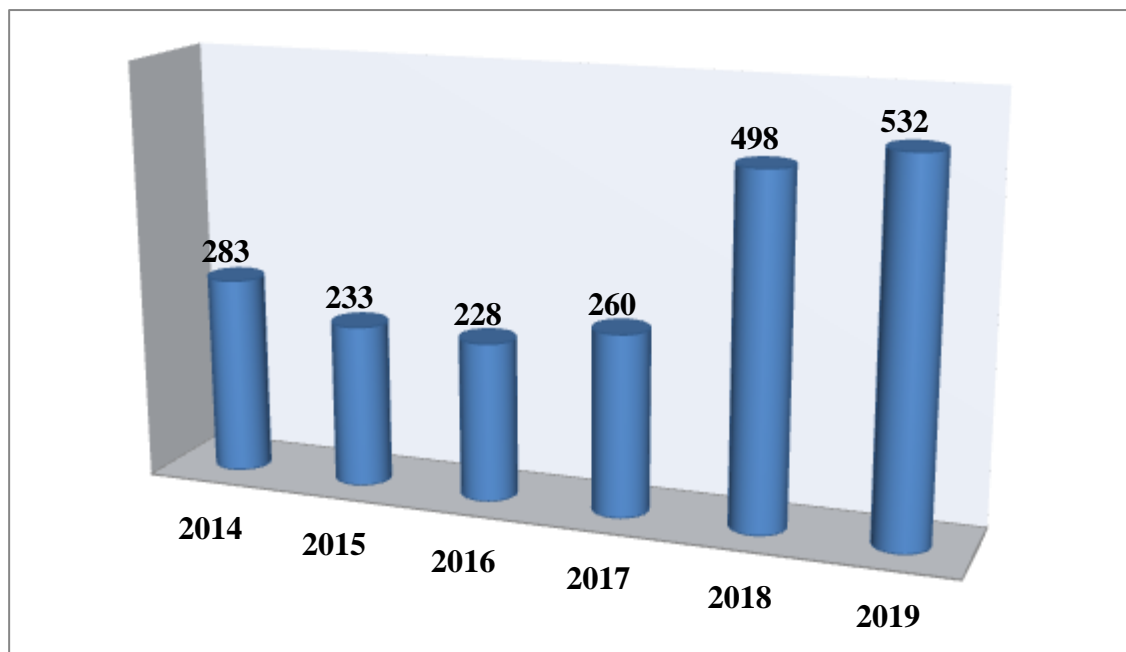

Fig. 6. Statistica certificării cadrelor didactice în perioada 2014 – 2019

În practica formării profesionale continue s-au atestat doar trei cazuri de înmatriculare a persoanelor din grupuri dezavantajate sau ale celor cu cerințe educaționale speciale, însă DFPC este deschis și pregătit să presteze servicii de formare și acestor categorii de beneficiari.

În scopul motivării și responsabilizării a fost elaborată fișa „Conduita formabilului”, care reflectă cerințele impuse cursanților: responsabilitatea de a fi prezenți la cursuri, de a nu întârzia și abandona orele de curs fără învoire (pentru 10 ore lipsite nemotivat formabilul riscă să fie exmatriculat, cu anunțarea ulterioară a administrației instituției respective); prezentarea în termenele prestabilite a materialelor elaborate. La finele cursului formabilul susține probe de evaluare, fiind apreciat negativ în cazul absenței nemotivate de la probele de evaluare, iar competențele sunt apreciate cu calificativul respins.

Finalizarea studiilor, componentă a procesului de formare profesională continuă a cadrelor didactice de educație fizică, include următoarele cerințe: realizarea programului curricular; susținerea de către cursanți a probelor de evaluare la disciplinele de studii prevăzute de Planul de învățământ; îndeplinirea de către formabil a sarcinilor planificate; emiterea ordinului rectorului USEFS de certificare a cursanților absolvenți; bilanțul/analiza procesului educațional și a competențelor profesionale dezvoltate ale formabililor, precum și comunicarea propunerilor/recomandărilor referitoare la autoinstruire profesională.

Finalizarea cursului de formare profesională se încheie cu înmânarea certificatului fiecărui formabil, care semnează în registrul „Evidența eliberării certificatelor”. Certificatul atestă că titularul a realizat planul de învățământ la programul de formare dat și conține informație despre formabil, module curriculare cu înregistrarea numărului de ore și credite, precum și probele de evaluare a competențelor profesionale a acestuia.

În luna septembrie 2019 a absolvit studiile de recalificare profesională prima promoție în număr de 43 absolvenți: 35 - domeniul Științe ale educației și 8 - Științe ale sportului, cu vârsta de 32 – 63 ani și care au dat dovadă pe parcursul anului de studii de responsabilitate, interes și implicare, obținând la examenele de absolvire rezultate îmbucurătoare. Examenele de recalificare s-au desfășurat strict conform orarului și în conformitate cu regulamentul respectiv.

A) **Domeniul Științe ale educației. Educație fizică.** Au fost admiși 35 de candidați (100%), în baza ordinului USEFS nr. 19-PR din 02.09.2019.

Primul examen la Teoria și metodică educației fizice/Ergofiziologia s-a desfășurat în perioada 24-25.09.2019, obținându-se următoarele rezultate

Subgrupa	Nr. de studenți admiși	În total au susținut	N o t a						
			10	9	8	7	6	5	4
1	18	18	1	9	8	-	-	-	-
Total:	18	18	1	9	8	-	-	-	-
<i>Nota medie la subgrupa 1 = 8,62</i>									

Subgrupa	Nr. de studenți admiși	În total au susținut	N o t a						
			10	9	8	7	6	5	4
2	17	17	-	11	6	-	-	-	-
Total:	17	17	-	11	6	-	-	-	-
<i>Nota medie la subgrupa 2 = 8,65</i>									

Al doilea examen – Susținerea tezelor de recalificare s-a desfășurat pe data de 26-27.09.2019 în prezența comisiei de examinare și a studenților de la studii de recalificare. Comisia de examinare a menționat atât calitatea tezelor, cât și cea a susținerii acestora:

Subgrupa	Nr. de studenți admiși	În total au susținut	N o t a						
			10	9	8	7	6	5	4
1	18	18	3	13	2	-	-	-	-
Total:	18	18	3	13	2	-	-	-	-
<i>Nota medie la subgrupa 1 = 9,06</i>									

Subgrupa	Nr. de studenți admiși	În total au susținut	N o t a						
			10	9	8	7	6	5	4
2	17	17	5	10	2	-	-	-	-
Total:	17	17	5	10	2	-	-	-	-
<i>Nota medie la subgrupa 2 = 9,18</i>									

B) **Domeniul Științe ale sportului. Antrenament sportiv.** Au fost admiși 8 candidați (100%), în baza ordinului USEFS nr. 19-PR din 02.09.2019.

Primul examen la Teoria și metodică antrenamentului sportiv/Ergofiziologia s-a desfășurat în perioada 24.09.2019, **obținându-se următoarele rezultate**

Subgrupa	Nr. de studenți admiși	În total au susținut	N o t a						
			10	9	8	7	6	5	4
3	8	8	4	4	-	-	-	-	-
Total:	8	8	4	4	-	-	-	-	-
<i>Nota medie la subgrupa 1 = 9,38</i>									

Al doilea examen – Susținerea tezelor de recalificare s-a desfășurat pe data de 26.09.2019 în prezența comisiei de examinare și a studenților de la studii de recalificare. Comisia de examinare, de asemenea, a menționat atât calitatea tezelor, cât și cea a susținerii acestora:

Subgrupa	Nr. de studenți admiși	În total au susținut	N o t a						
			10	9	8	7	6	5	4
1	8	8	5	2	1	-	-	-	-
Total:	8	8	5	2	1	-	-	-	-
<i>Nota medie la subgrupa 1 = 9,50</i>									

Departamentul Formare Profesională Continuă din cadrul Universității de Stat de Educație Fizică și Sport a întreprins o activitate enormă în organizarea și desfășurarea cu succes a examenelor de absolvire a studiilor de recalificare, care au avut loc în premieră.

Examenele de recalificare au demonstrat că în timpul studiilor absolvenții au căpătat cunoștințe teoretice, practice, necesare pentru activitatea sa profesională în domeniu. Nivelul cunoștințelor corespunde cerințelor specialiștilor cu studii superioare în domeniile menționate.

La moment, se desfășoară examenele de recalificare profesională a 2 grupe de absolvenți ai studiilor de recalificare profesională în număr de 50 persoane: **25 - domeniul Științe ale educației și 25 - Științe ale sportului.** Rezultatele vor fi comunicate după finalizarea examenelor.

DFPC, în conlucrare cu catedrele de specialitate, asigură buna funcționare a programelor de formare profesională continuă, dispunând de un sistem funcțional și eficient de gestionare a informației. În cadrul DFPC există baza de date, inițiată încă în anul 1993, cu privire la formabilii și absolvenții acestuia, fiind reflectate traseul și dezvoltarea profesională, precum și satisfacția acestora monitorizată în baza Fișelor de evaluare.

De asemenea, DFPC dispune de bază de date referitor la adresele juridice și datele de contact ale OLSDÎ, ale instituțiilor de învățământ preuniversitar, ceea ce facilitează sporirea calității și eficienței comunicării intrainstituționale.

INFORMAȚII PRIVIND PERSONALUL DIDACTIC

Programele de formare profesională continuă sunt asigurate de un potențial uman calificat, respectiv corpul științifico-didactic este format din profesori universitari, cu titluri științifice de doctor/doctor habilitat din cadrul catedrelor de specialitate ale USEFS.

În Tabelul 4 se prezintă statistica cadrelor didactice ce au asigurat în perioada 2014-2019 realizarea procesului de studii. Programele de formare profesională continuă preponderent se bazează pe rezultatele cercetărilor științifice în domeniul educației fizice și sportului ale profesorilor din cadrul catedrelor de specialitate.

Rata personalului didactic care a asigurat procesul de instruire/formare, este următoarea: 2014 – 21 titulari (64%), 12 cumul (36%); 2015 – 19 tit. (66%), 10 cumul (34%); 2016 – 24 titulari (73%), 9 cumul (27%); 2017 – 26 titulari (67%), 13 cumul. (33%); 2018 – 30 titulari (81%), 7 cumul (19%); 2019 – 30 titulari (85,71%), 5 cumul (14,29%).

Tabelul 4. Statistica cadrelor didactice ce au asigurat în perioada 2014-2019 realizarea procesului de studii ale programelor de formare

Anul calendaristic	Titulari USEFS Nr. cadre didactice/%							Cumul extern Nr. cadre didactice/%					
	Doctor habilitat		Doctor în			Lector univ.	Conferențiar univ.	Doctor în		Prof. de ed. fizică			Alte categ.
	pedagogie	medicină	pedagogie	biologie	economie			pedagogie	economie	grad did. superior	grad did. întâi	magistru	
2014/ 33	1/ 3,03	1/ 3,03	10/ 30,31	1/ 3,03	-	7/ 21,21	1/ 3,03	2/ 6,06	1/ 3,03	4/ 12,12	2/ 6,06	1/ 3,03	2/ 6,06
2015/ 29	1/ 3,45	1/ 3,45	10/ 34,47	1/ 3,45	-	5/ 17,23	1/ 3,45	1/ 3,45	1/ 3,45	4/ 13,80	1/ 3,45	1/ 3,45	2/ 6,90
2016/ 33	1/ 3,03	1/ 3,03	12/ 36,38	-	1/ 3,03	8/ 24,26	1/ 3,03	1/ 3,03	-	5/ 15,17	2/ 6,06	-	1/ 3,03
2017/ 39	1/ 2,57	1/ 2,57	14/ 35,90	1/ 2,57	1/ 2,57	7/ 17,95	1/ 2,57	1/ 2,57	1/ 2,57	5/ 12,80	4/ 10,26	-	2/ 5,10
2018/ 37	2/ 5,40	1/ 2,71	15/ 40,54	4/ 10,81	1/ 2,71	6/ 16,20	1/ 2,71	1/ 2,71	-	2/ 5,40	3/ 8,10	-	1/ 2,71
2019/ 35	3/ 8,57	1/ 2,85	20/ 57,19	4/ 11,42	1/ 2,85	-	1/ 2,85	2/ 5,71	-	2/ 5,71	-	-	1/ 2,85
Total: 2014-2019/ 206 c.d.	150 titulari / 72,81%							56 cumularzi / 27,19%					
	15/ 7,29%		96/ 46,61%			39/ 18,93%		11/ 5,33%		36/ 17,47%			9/ 4,37%

Dinamica numărului de titulari în anul 2019 este în creștere cu 21,71%, comparativ cu anul 2014. Personalul didactic/științific, 206 formatori/100%, care au asigurat procesul de

instruire/formare în perioada 2014-2019, au studii superioare preponderent în domeniul pedagogiei – cca 90,06%, dar și în medicină/biologie - 7,02%, economie – 2,92%. Dintre aceștia, precum este reflectat în *Figura 6*, în perioada 2014-2019, în fiecare an calendaristic, prevalează, cu o dinamică în creștere, numărul cadrelor didactice cu titlul de doctor în științe, obiectiv prioritar al DFPC de a sigura procesul de formare continuă cu cadre calificate. Aceiași situație se atestă și în anul 2020.

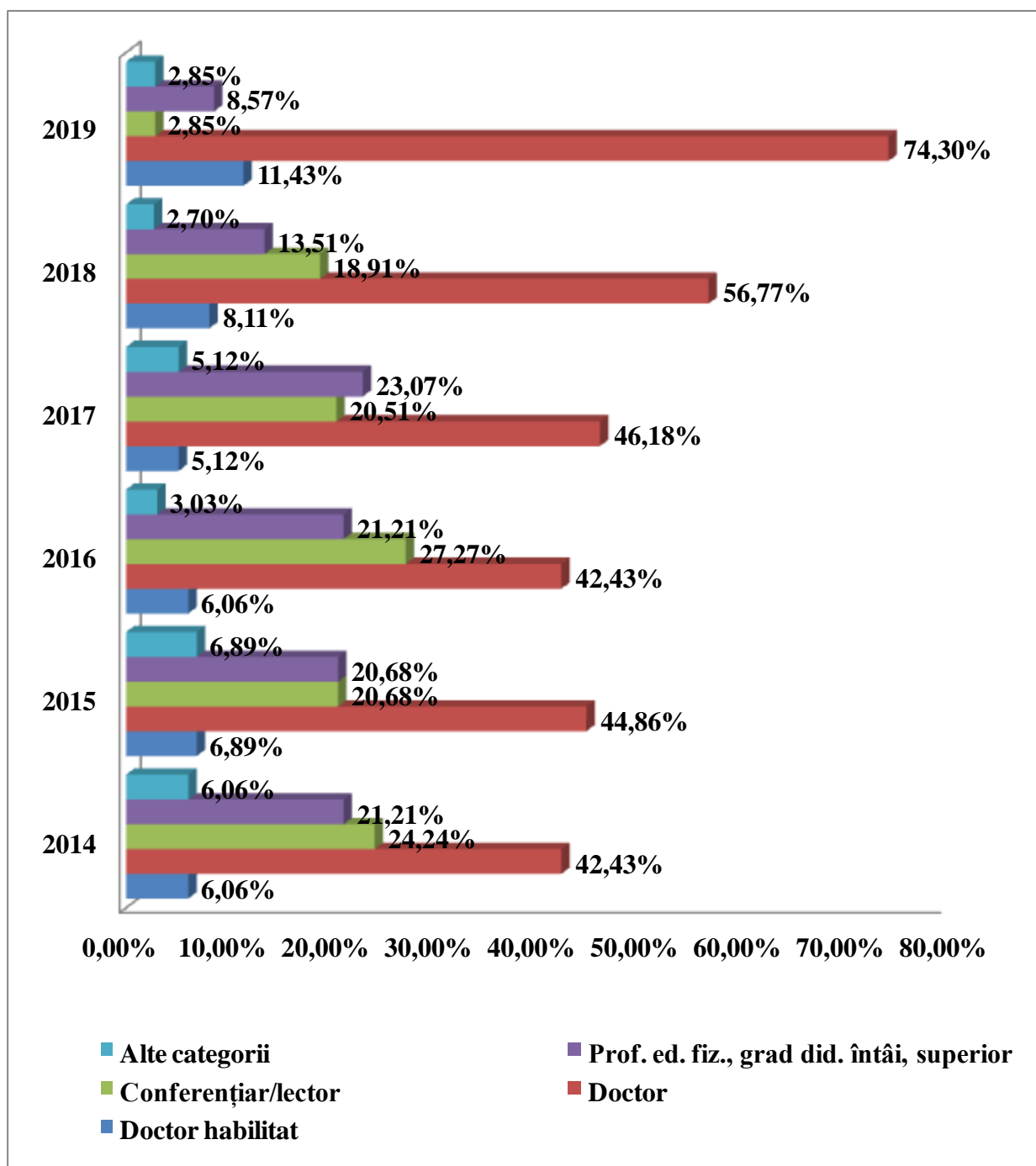

Figura 7. Raportul statistic al personalului didactic/științific ce au asigurat procesul de formare continuă în perioada 2014-2019, DFPC, USEFS

Respectiv: în 2014 au asigurat procesul de formare profesională continuă 42,43% de cadre cu titlul științific de doctor în pedagogie/ medicină/biologie/economie; 2015 – 44,85%; 2016 - 42,43%; 2017 – 46,18%; 2018 – 56,77%; 2019 - 85,71% și în 2020 – 88,88%. Comparativ cu anul 2014, în anul 2020 au asigurat procesul de formare profesională continuă cu 46,45% mai multe cadre didactice cu titlu științific.

Vârsta medie a cadrelor didactice care au asigurat în perioada 2014-2019 procesul de instruire/formare din cadrul programului de formare supus evaluării externe este de 53 ani.

În procesul de formare, în scopul promovării bunelor practici și consilierii/consultării formabililor referitor la problemele din domeniu, sunt implicate și cadre didactice cu titlu științific/grad didactic întâi/superior din instituțiile de învățământ partenerie din municipiul Chișinău: LCI Prometeu; Școala Sportivă Specializată de caiac-canoe; Școala Sportivă Specializată de șah și joc de dame nr. 7; LT „M. Kogălniceanu”; Centrul de Excelență în Medicină și Farmacie; LT „Da Vinci”; LT „Spiru Haret”; LT cu profil sportiv nr. 2; LT „A. Russo”, Cojușna, Strășeni, precum și specialiști de la Agenția Națională Antidoping, Centrul Național de Medicină Sportivă „Atletmed” etc. (2014-2019 – 56 persoane/27,19% din numărul total de formatori). Această categorie de specialiști prestează servicii de formare în baza ordinului de angajare prin cumul și sunt remunerați conform numărului de ore predate, iar dosarele personale se păstrează la DFPC.

Planificarea, recrutarea și administrarea personalului didactic/științific pentru asigurarea procesului de instruire/formare se efectuează în colaborare cu șefii catedrelor de specialitate și în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare, accentul fiind pus pe profesionalism, experiența de predare, competențe praxiologice, deținerea titlului științific etc., ceea ce se reflectă în calitatea organizării și desfășurării procesului de formare profesională continuă.

ACTIVITATEA DE CERCETARE - INOVARE

Atragerea, menținerea și dezvoltarea personalului didactic și de cercetare competitiv se realizează la nivelul USEFS conform obiectivelor stabilite în Strategia de dezvoltare instituțională a USEFS 2015-2020 (www.usefs.md - prezentare), Manualul Calității al USEFS, Sistemul de management al calității, Planul operațional privind managementul calității (www.usefs.md – management al calității), Strategia de dezvoltare a DFPC pentru anii 2018-2022 (www.usefs.md – alte structuri), prin creșterea randamentului și calității serviciilor educaționale, necesare pentru realizarea misiunii, precum și a obiectivelor strategice ale USEFS în condițiile de întreținere a concurenței de pe piața serviciilor educaționale, formare profesională continuă și cercetare.

În contextul celor menționate mai sus, în cadrul DFPC se realizează un șir de măsuri, menite să îmbunătățească și să îmbogățească procesul de instruire, formare profesională continuă și cercetare prin evoluția schimbărilor spre progres, accentul fiind pus pe *intelență*, *profesionalism*, *moralitate* și înaltă *responsabilitate*, iar obiectivele strategice de dezvoltare a personalului ce asigură procesul educațional în cadrul programelor de formare se înscriu armonios în aceste intenții.

Planificarea activității metodice a personalului academic se realizează la începutul anului de studii de către catedre, fiind reflectată în planul individual al cadrului științifico-didactic, în procesele-verbale ale catedrelor de specialitate, iar monitorizarea îndeplinirii acesteia se identifică prin rapoartele, dările de seamă prezentate la finele anului universitar. Materialele didactice și metodice elaborate de corpul profesoral științifico – didactic care asigură realizarea procesului de formare profesională continuă - fișe pentru lucrul individual/în grup, ghiduri, recomandări metodice etc. - sunt păstrate în dosarul personal al acestuia la catedra de specialitate.

Personalul didactic științific participă activ la diverse activități de formare: atât la nivel de catedră, decanat, departament, cât și la congrese, conferințe, seminare informativ-metodice/teoretico-practice, mese rotunde naționale și internaționale. Dovadă este prezența în dosarul personal al cadrelor didactice a certificatelor de formare/participare la diverse activități/stagii/acțiuni de dezvoltare profesională.

Eficiența procesului educațional depinde, în mare măsură, de pregătirea metodologică a personalului didactic care lucrează cu formabilii. În acest context menționăm că formatorii afiliați DFPC permanent sunt în căutarea noilor forme, metode și mijloace de instruire a profesorilor sosiți la cursurile de formare.

Remarcăm faptul că subiectul vizat se discută sistematic în cadrul seminarelor metodologice ale catedrelor la care participă activ și formatorii afiliați DFPC, aceștia fiind și membri ai catedrelor respective. Plus la aceasta, formatorii mai sunt asistați, ghidați și consiliați, în plan metodologic, de către colaboratorii DFPC.

Rezultatul final al activității metodice menționate mai sus se regăsește în diverse publicații, precum și materialele metodice elaborate și utilizate în procesul educațional, fapt ce sporește eficiența acestuia. Materialele metodice sunt elaborate pe subiecte mai complicate, solicitând informație suplimentară ce nu se regăsește în literatura de specialitate. Suportul didactico-metodic este elaborat în formă de diverse scheme, grafice, pictograme, analize, rezumate, comentarii, protocoale (de pulsometrie și cronometrare a lecției de educație fizică), filmulețe etc., utilizate atât în cadrul orelor de curs, cât și în timpul seminarelor, lecțiilor practico-metodice.

În final, concluzionăm: unele materiale metodice elaborate sunt sistematizate pe subiecte și clasate în mape speciale ale DFPC; iar altele sunt publicate în revistele de specialitate atât din țară, cât și din străinătate.

Un suport real al USEFS și DFPC pentru dezvoltarea procesului de formare continuă a personalului didactic ce asigură programele de formare profesională continuă, este implicarea în proiectul COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior. Categoria D: Dezvoltarea învățământului superior. Învățarea pe tot parcursul vieții, formarea continuă.* Perioada de implementare a proiectului: 15.11.2018-14.11.2021.

În cadrul acestui proiect s-a reușit schimbul de bune practici privind formarea profesională continuă în țările europene, obținut în cadrul vizitelor de studiu la instituțiile de formare continuă din Austria, Belgia și Spania.

În perioada iunie-august 2020, nouă cadre didactice din cadrul USEFS, membri ai grupului de lucru nr. 2 din cadrul proiectului COMPASS (Ghețiu Adelina, Arsene Igor, Sîrghi Sergiu, Craijdan Olga, Onoi Mihai, Luca Aliona, Mruț Ivan, Pogorlețchi Ala, Leșcu Artur) au participat la Școala de vară COMPASS, în cadrul căreia s-a făcut un schimb de experiență privind elaborarea programelor de formare profesională continuă, care vor obține un certificat internațional de formare. În baza recomandărilor partenerilor europeni au fost elaborate proiectele a 4 programe de formare care vor fi pilotate în 2021.

Este salutară și implicarea în proiectul oferit de CEDA din Republica Moldova „Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră. REVOCC II”. În cadrul acestui proiect ne-au fost oferite gratuit rechizite pentru desfășurarea orelor de curs, două cadre didactice din cadrul USEFS au beneficiat de formare continuă la modulul „Managementul carierei”, iar ulterior au fost încadrați în pilotarea la nivel național a implementării curriculumului *Managementul carierei*.

SERVICII DE GHIDARE ȘI CONSILIERE ÎN CARIERĂ

DFPC al treilea an consecutiv, în colaborare cu Departamentul Studii și catedrele de profil, desfășoară în luna decembrie seminarul metodologic „Aspecte durabile ale parteneriatelor educaționale”, la care se invită reprezentanți ai mediului economic, ai OLSDÎ, ai instituțiilor de învățământ preuniversitar, studenți și absolvenți de liceu. În cadrul acestui eveniment se mediatizează, sensibilizează și promovează programele de studii, se ghidează și consiliază în carieră cei care doresc să urmeze studii de recalificare/reprofilare. Dacă la seminarul metodologic din luna decembrie 2017 au participat 75 persoane, numărul participanților s-a

majorat în 2018 până la 117, iar în 2019 – până la 150 persoane. Constatăm cu mândrie, că acest for a devenit tradițional și foarte necesar pentru comunitatea educațională, în cadrul căruia se discută cele mai actuale probleme ce țin de formarea profesională continuă, cu identificarea soluțiilor optime. De asemenea, reprezintă o modalitate de sensibilizare și motivare pentru implicare activă în procesul de formare profesională continuă.

Astfel, în cadrul primei ediții a seminarului metodologic din 2017 a apărut ideea elaborării unor programe de formare profesională continuă privind recalificarea profesională, reușindu-se deja în luna octombrie a anului universitar 2018-2019, în premieră în Republica Moldova, să propunem 4 programe de recalificare profesională:

a) pentru absolvenții studiilor de licență în domeniul pedagogiei:

- 1) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 1800 ore/60 credite;
- 2) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 1800 ore/60 credite;

b) pentru absolvenții altor domenii decât cel pedagogic:

- 1) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 2700 ore/90 credite;
- 2) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 2700 ore/90 credite.

În primul an, 2018-2019, au fost înmatriculați și au absolvit cu succes studiile de recalificare 43 de persoane:

- 1) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 1800 ore/60 credite – 32 persoane;
- 2) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 1800 ore/60 credite – 3 persoane;
- 3) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 2700 ore/90 credite – 4 persoane;
- 4) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 2700 ore/90 credite – 5 – persoane.

În anul de studii 2019-2020 am reușit înmatricularea la studii de recalificare a 51 de persoane:

- 1) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 1800 ore/60 credite – 22 persoane;
- 2) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 1800 ore/60 credite – 3 persoane;
- 3) Științe ale educației. Formarea profesorilor – 2700 ore/90 credite – 10 persoane;
- 4) Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 2700 ore/90 credite – 16 – persoane.

Astfel, s-a facilitat acoperirea în nouăzeci și nouă de instituții de învățământ din țară a deficitului de profesori de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport, specialiști pregătiți în domeniu.

În prezent se desfășoară procesul de admitere la studii de recalificare și numărul dosarelor depuse până în prezent ne va permite formarea a două grupe. Termenul de depunere a actelor este până la 30 septembrie, iar în caz de necesitate se va extinde până la 10 octombrie.

PARTENERIATUL SOCIAL

Acest tip de parteneriat presupune o colaborare a DFPC cu diferite structuri educaționale din republică, cu administrațiile și specialiștii acestora, scopul fiind perfecționarea sistemului de formare profesională continuă a cadrelor didactice de educație fizică și sport.

DFPC realizează parteneriatul social cu următoarele structuri și specialiști:

- a) Direcțiile municipale/raionale de învățământ din republică;
- b) administrațiile școlilor sportive și a instituțiilor preuniversitare de învățământ din republică;
- c) administrațiile și specialiștii Agenției Naționale Antidoping și a Centrului Național Atletmed;
- d) inspectorii și metodiștii de educație fizică din cadrul OLSĐÍ;
- e) cadrele didactice de educație fizică și sport care urmează să fie înmatriculați la cursuri de formare;
- f) instituții publice din republică, în baza acordurilor de colaborare încheiate.

Colaborarea cu structurile menționate mai sus permite obținerea operativă a diverselor informații referitoare la organizarea și desfășurarea cursurilor de formare profesională continuă:

- elaborarea planului anual și a graficului de desfășurare a cursurilor de formare profesională continuă;
- constituirea grupelor de cursanți în conformitate cu nevoile de formare și disponibilitatea acestora;
- identificarea specialiștilor din afara universității pentru predarea diverselor subiecte cu caracter special;
- vizitarea instituțiilor de învățământ preuniversitar în scopul asistării la ore publice, efectuării schimbului de bune practici, familiarizării cu baza tehnico-materială a acestora etc.;

DFPC are încheiate circa 20 acorduri de colaborare cu licee, gimnazii, colegii, școli și cluburi sportive, federații sportive din republică, cum ar fi:

1. Liceul de Creativitate și Inventică "Prometeu" din mun. Chișinău
2. Liceul Teoretic "A. Russo" Cojușna, Strășeni
3. Instituția Privată "Da Vinci", mun. Chișinău
4. Instituția Publică Gimnaziul Rudi, Soroca
5. Instituția Publică Gimnaziul "V. Matei", Dumbrăvița, Sîngerei
6. Colegiul A. Mateevici, mun. Chișinău
7. Academia Internațională de taekwondo
8. Școala Sportivă Specializată de Taekwondo WTF nr. 6 etc.

Instituțiile menționate sunt baze performante de practică și schimb de experiență, care au o bună dotare tehnico-materială, fiind asigurate cu specialiști profesioniști, deținători de titluri științifice, grade didactice întâi și superior etc. În acest context, remarcăm lecțiile publice desfășurate de profesorii: Pojar Diana și Lilia Palamarciuc (Liceul de Creativitate și Inventică Prometeu), Țenu Silvia (Instituția Privată Da Vinci), Harabadji Nicolae (Colegiul A. Mateevici, mun. Chișinău), ore , care cu adevărat, au avut mare priză la formabili (profesori de educație fizică). Orele publice au fost desfășurate cu elevi de diferite vârste și pe diverse subiecte referitoare la instruirea teoretică și motrice a subiecților și oferă oportunități pentru schimbul de bune practici.

În cadrul instituțiilor partenere și-au desfășurat practica de specialitate studenții de la studiile de recalificare profesională.

DFPC are o bună colaborare și cu alte structuri, de alt profil, decât cel educațional, cum ar fi colaborarea cu Centrul Național Atletmed, Agenția Națională Antidoping etc.

Specialiștii USEFS frecvent sunt invitați de organele locale de specialitate în domeniul învățământului din raioanele țării la diverse activități raionale. Astfel, pe data de 18.02.2020, în incinta Liceului Teoretic „Miron Costin” din or. Florești, DFPC în colaborare cu Direcția Generală Educație Florești, Vrabie Tudor, specialist principal, a desfășurat seminarul informativ-metodic pentru profesorii de educație fizică din raion cu genericul „Implementarea Curriculumului la disciplina Educație fizică. Cadru conceptual. Demersuri inovative”, și obiectivul: Consolidarea relațiilor de parteneriat dintre USEFS și comunitatea educațională în vederea facilitării și promovării formării profesionale de calitate a cadrelor didactice de educație fizică și sport.

PARTENERIATE EDUCAȚIONALE / RELAȚII INTERNAȚIONALE

Sistemele de educație și formare din Europa ne oferă oportunități extraordinare de schimb a bunelor practici privind învățarea pe parcursul vieții. Schimbul de informații cu privire la provocările comune, la reformele de succes și la bunele practici din statele membre este deosebit de valoros. Grupurile de lucru din cadrul programului COMPASS reprezintă un instrument important pentru acest tip de cooperare.

DFPC nu are acorduri de colaborare cu alte structuri similare internaționale. O cale de a stabili relații de parteneriat este implicarea în proiectul COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior. Categoria D: Dezvoltarea învățământului superior. Învățarea pe tot parcursul vieții, formarea continuă.* În perioada de implementare a acestuia vom avea

posibilități/opportunități de a stabili relații de parteneriat cu structuri de formare continuă din țările implicate în proiect.

REZUMAT PRIVIND REZULTATELE CONCRETE ÎN ASIGURAREA CALITĂȚII PROGRAMELOR DE FORMARE, ÎNREGISTRATE ÎN PERIOADA 2018-2020

Asigurarea calității programelor de formare profesională continuă este posibilă datorită întreprinderii de către DFPC a următoarelor acțiuni:

1) Elaborarea/revizuirea/actualizarea cadrului de referință ce asigură funcționalitatea DFPC și prestarea serviciilor de formare profesională continuă.

2) Revizuirea/actualizarea curriculumului la disciplinele de studii din cadrul programelor de formare profesională continuă în conformitate cu nevoile actuale de formare ale solicitanților/beneficiarilor.

3) Evaluarea externă și obținerea Certificatului de evaluare externă a calității, seria FC, nr. 0029-19 din 02.09.2019 privind acreditarea și autorizarea a 6 programe de formare continuă:

a) **acreditarea a două programe de studiu:** 1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 20 credite;* 2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 20 credite;*

b) **autorizarea de funcționare provizorie a 4 programe de studiu, recalificare profesională:** 1) *Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 60 credite;* 2) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 60 credite;* 3) *Științe ale educației. Formarea profesorilor. Educație fizică – 90 credite;* 4) *Științe ale sportului. Antrenament sportiv – 90 credite;*

4) evaluarea externă în vederea autorizării de funcționare provizorie a programei de formare profesională continuă, recalificare profesională: *100. Științe ale sportului. 1000. Științe ale sportului. Antrenor (antrenor asistent de taekwondo/antrenoare asistentă de taekwondo);* forma de studii: cu frecvență; limbă de instruire: română/rusă. Comisia ANACEC de evaluare externă a fost în vizită în perioada 27-29.05.2020, pe data de 19.06.2020 am primit Raportul privind evaluarea externă a programei menționate, fiind evaluată cu 100 puncte din 100 posibile. Consiliul de conducere al ANACEC a adoptat Decizia nr. 19 din 31.07.2020 cu privire la rezultatele evaluării externe a programei menționate, a fost emis ordinul MECC în acest sens, rămâne doar oficial să primim Certificatul.

5) Majorarea numărului de programe de formare. Dacă până în anul 2017 DFPC oferea servicii de formare profesională continuă doar în baza a două programe de formare, începând cu anul 2018 au fost propuse, apoi aprobate pentru implementare de către Ministerul Educației,

Culturii și Cercetării încă 8 programe, iar în 2019 – 1 programă, 2020 – 1 programă. În prezent se implementează 12 programe.

6) Constituirea grupului de lucru din reprezentanți ai catedrelor de profil din cadrul USEFS, care au beneficiat de formare continuă și asistență metodologică în elaborarea a 4 programe de formare în cadrul Școlii de vară COMPASS, Proiectul COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior.*

7) S-a atestat o sporire a numărului de solicitanți ai serviciilor de formare: 2018 – 498 cursanți, cu 238 persoane, aproape dublu mai mult comparativ cu anul 2017; 2019 – 532 cursanți, cu 34 persoane mai mult decât în anul 2018; 2020 – doar în 3 luni au absolvit cursurile 205 persoane.

8) Rata absolvirii cursurilor de formare profesională continuă în anul de studii 2018-2020 este de 100%.

9) S-a reușit ca 96,2% dintre personalul didactico-științific ce asigură procesul de instruire/formare în anul de studii 2019-2020 să dețină titluri științifice de doctor habilitat sau doctor în științe.

10) S-au încheiat circa 20 acorduri de parteneriat cu diverse instituții de învățământ preuniversitar, școli și cluburi sportive, federații sportive din țară.

11) S-a dezvoltat/completat baza de date referitor la adresele juridice și datele de contact ale OLSDÎ, ale instituțiilor de învățământ preuniversitar, ceea ce facilitează sporirea calității și eficienței comunicării intrainstituționale.

12) DFPC s-a implicat activ în implementarea proiectelor:

a) COMPASS (Erasmus+), KA2 – *Cooperarea pentru inovare și schimbul de bune practici. Consolidarea capacităților în domeniul învățământului superior. Categoria D: Dezvoltarea învățământului superior. Învățarea pe tot parcursul vieții, formarea continuă.* Perioada de implementare a proiectului: 15.11.2018-14.11.2021. În cadrul proiectului s-au efectuat vizite de studiu în Austria, Belgia, Spania; 10 cadre didactice din cadrul USEFS au participat la Școala de vară COMPASS în cadrul căreia s-a făcut un schimb de experiență privind elaborarea programelor de formare profesională continuă, care vor obține un certificat internațional de formare. În baza recomandărilor partenerilor europeni au fost elaborate proiectele a 4 programe de formare care vor fi pilotate în 2021.

Reconceptualizarea orientării profesionale și consilierii în carieră. REVOCC II, oferit de CEDA din Republica Moldova. În cadrul acestui proiect ne-au fost oferite gratuit rechizite pentru desfășurarea orelor de curs, două cadre didactice din cadrul USEFS au beneficiat de

formare continuă la modulul „Managementul carierei”, iar ulterior au fost încadrați în pilotarea la nivel național a implementării curriculumului *Managementul carierei*.

13) Obținerea finanțării din bugetul de stat a taxei de studii: **2020** - pentru Modulul Didactica disciplinei - 75 ore/10 credite din programele de formare *Științe ale educației. Formare profesori. Educație fizică și Științe ale sportului. Antrenament sportiv*, pentru 293 cadre didactice: 136 profesori de educație fizică și 157 antrenori la diverse probe de sport (970 lei per formabil); în anul **2019** – 433 cadre didactice: 174 profesori de educație fizică și 259 antrenori; **2018** – 371 cadre didactice: 117 profesori de educație fizică și 219 antrenori, recalificare – 35 cadre didactice.

14) Organizarea și desfășurarea cursurilor de formare profesională continuă la distanță în perioada martie-iunie 2020 pentru 205 cadre didactice: 81 antrenori și 124 profesori de educație fizică.

15) Vizita de studiu la Universitatea de Formare Continuă din Krems, Austria, 06-10.05.2019, în cadrul proiectului COMPASS, ERASMUS+.

16) Vizita de studiu la Universitatea de Formare Continuă Louvan, Belgia, 17-20.09.2019, în cadrul proiectului COMPASS, ERASMUS+.

17) Promovarea programelor de formare profesională continuă și sensibilizarea comunității educaționale referitor la problemele din acest domeniu prin participare cu comunicări la diverse forumuri naționale și internaționale:

- Congresul Științific Internațional: „Sport. Olimpism. Sănătate”, ediția a IV-a, USEFS, Chișinău, 19–21.09.2019. Comunicare: Evaluarea nevoilor de formare ale cadrelor didactice de educație fizică și sport.
- Congresul Științific Internațional: „Sport. Olimpism. Sănătate”, ediția a V-a, USEFS, Chișinău, 10–12.09.2020. Comunicare: Proiectul COMPASS (ERASMUS+) - oportunități pentru dezvoltarea programelor de formare profesională continuă.
- Conferința Națională „Învățarea pe tot parcursul vieții – o necesitate pentru a fi competitiv”, 24.10.2019, MECC, Chișinău. Comunicare: Strategii interactive în motivarea cadrului didactic pentru dezvoltare personală și profesională.
- Masa rotundă „Formarea inițială a cadrelor didactice pentru învățământul primar: actualitate și perspective”, UPS „Ion Creangă”, 01.11.2019. Comunicare: Pași concreți în promovarea Curriculumului la educația fizică în cadrul cursurilor de formare continuă.
- Sesiunea de instruire a responsabililor de formare din cadrul instituțiilor de învățământ și centrelor de formare continuă din perspectiva Curriculumului, ediția 2018, 2019; 07.11.2019 (Ordinul MECC nr. 1379 din 29.10.2019).

- Vizita de studiu la Universitatea de Formare Continuă, Barcelona, Spania, 11-15.11.2019.
Comunicare: The continuous professional training of the physical education and sport teachers.
- Conferința Științifică Națională „Turismul activ – factor de socializare a adolescenților”, 26.11.2019, USEFS.

18) Organizarea și moderarea **seminarului informativ-metodic** cu reprezentanții OLSDÎ, manageri școlari, profesori de educație fizică și antrenori la diverse probe de sport cu genericul **„Consolidarea parteneriatului dintre comunitatea academică și alți actori sociali”**, USEFS, 20 decembrie 2019. *Au participat 152 persoane.* **Comunicare:** Formarea profesională continuă – necesitate sau obligativitate?

19) Organizarea în colaborare cu DGE Florești și moderarea **seminarului raional** Florești cu cadrele didactice de educație fizică și sport din instituțiile de învățământ preuniversitar din raionul Florești **„Aspecte psihopedagogice ale Curriculumului național de educație fizică, ediția 2018”**, pe data de 18.02.2020. *Au participat 68 cadre didactice, manageriale și reprezentanți ai OLSDÎ.* **Comunicare:** Rolul formării profesionale continue a cadrelor didactice și educația pentru carieră. Parteneriate și proiecte educaționale.

20) Evaluarea permanentă a programelor de formare profesională continuă de către beneficiarii acestora și publicarea rapoartelor privind rezultatele evaluării pe pagina web oficială a USEFS.

21) Toate programele de formare profesională continuă promovate de către DFPC conțin și elemente de cercetare, fapt ce oferă posibilitatea de a elabora proiecte de cercetare, care pot fi dezvoltate ulterior atât în teza de master, cât și în teza științifică pe parcursul ciclului III (doctorat).

Dificultăți în activitatea DFPC

În contextul celor expuse, putem menționa unele dificultăți în activitatea DFPC:

- 1) Numărul de 2 persoane angajate la moment în cadrul DFPC, care acoperă doar 2,5 unități, în perspectivă poate influența calitatea și eficiența funcționalității acestuia.
- 2) Sala de curs nr. 301 (de bază), în care se desfășoară lecțiile este mică ca suprafață și se creează disconfort la desfășurarea orelor de curs, iar în zilele cu temperaturi înalte este imposibil să se reziste aflarea în această încăpere.
- 3) Tehnica pusă la dispoziția DFPC – notebook și proiector – sunt depășite de timp și prezintă probleme în utilizare.

- 4) Neclaritatea în luarea de decizii de către MECC privind finanțarea serviciilor de formare profesională continuă este impediment semnificativ pentru organizarea și desfășurarea calitativă și eficientă a cursurilor de formare.

Propuneri

Reieșind din caracterul dificultăților enunțate, propunem câteva sugestii privind asigurarea în perspectivă a calității organizării și desfășurării activității DFPC și asigurării calității programelor de formare profesională continuă:

1. A completa numărul angajaților DFPC cu cel puțin până la 4 specialiști, ceea ce ar asigura pe deplin funcționalitatea structurii și ar permite utilizarea tuturor oportunităților de dezvoltare și asigurare a calității programelor de formare profesională continuă.
2. A pune la dispoziția DFPC o altă sală cu o suprafață mai mare (de ex. 101, 201 sau 202) și localizată la nivelul 1 sau 2, dat fiind faptul că grupele sunt constituite din cel puțin 27-30 persoane, dintre care circa 20% sunt persoane cu probleme de sănătate și cu vârsta de 60-78 ani.
3. A dezvolta colaborarea dintre DFPC, conducerea USEFS și șefii de catedre în vederea îmbunătățirii/dezvoltării programelor de formare continuă; formarea continuă a personalului științifico-didactic al USEFS în problematica educației adulților.
4. A lărgi colaborarea cu departamente similare naționale și internaționale în scopul dezvoltării programelor de formare profesională continuă.
5. A aloca resurse financiare pentru dotarea sălii de studii a DFPC cu tehnică TIC modernizată și funcțională.
6. A elabora indicații metodice, ghiduri metodologice, suporturi de curs la disciplinele de specialitate pentru cursanții DFPC.

Șeful DFPC

Ghețiu Adelina